

Styrelsehandling 18
Älvstranden Utveckling AB
Diarienummer 0690/19
Handläggare Ninni Tossavainen, Chef verksamhetsstöd

Informationsärende

Rapportering av resultat av de stickprover som genomförts enligt bolagets internkontrollplan för 2020.

Sammanfattning

Rapportering av de stickprover som gjorts enligt bolagets internkontrollplan.

2020 har de stickprover som genomförts visat på god följsamhet på följande områden:

- Rutin för avtalsuppföljning.
- Rutin för framtagning av beslutsunderlag.
- Rutin för jäv och bisyssla.

Stickproverna på följande områden påvisade brister i olika grad:

- Processer för inköp och upphandling.
- Projektmetodik.

Expedieras

Styrelsesekreteraren diarieför och lägger ut handlingen tillsammans med protokoll inom två veckor efter avslutat styrelsesammanträde på goteborg.se.

Ärendet

Rapportering av resultat från de stickprover som genomförts enligt bolagets internkontrollplan för 2020.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Enligt 16-17 § i Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll ska bolagsstyrelsen säkerställa att riskhanterig sker kontinuerligt inom väsentliga verksamhetsområde, processer och projekt samt alltid vid större förändringar i verksamheten. I samband med framtagandet av budget/affärsplan ska riskhanteringen för olika riskområden sammanställas i en samlad riskbild för styrelsens verksamhetsområde. Den samlade riskbilden ska beskriva åtgärder som redan har införts för att minska risker och nya åtgärder som behöver vidtas.

Utifrån den samlade riskbilden ska en intern kontrollplan upprättas. Den innehåller de områden/processer som särskilt ska granskas under kommande verksamhetsår för att verifiera att nyligen införda rutiner har fått avsedd effekt och att rutiner för områden som är särskilt viktiga ur ett förtroendeperspektiv följs.

Ärendets historik

Vid styrelsemötet 2019-11-22 antogs Väsentliga risker med åtgärds- och internkontrollplan 2020. Stickprovskontrollerna genomfördes under kvartal 2, 2020.

Sammanhang

Internkontrollplanen är en del av vår arbetsmodell för styrning, uppföljning och kontroll, som följer Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll.

Under 2020 har vi gjort stickprov på följande riskområden:

- Processer för att utföra internt ledningsarbete
 - Rutin för avtalsuppföljning
 - Rutin för framtagning av beslutsunderlag
 - Rutin för jäv och bisyssla
 - Projektmetodik
- Processer för inköp och upphandling
 - Ramavtalstrohet/leverantörstrohet
 - Direktupphandlingar
 - Ramavtalsanvändning
 - Riktighet i leverantörsfakturor
 - Inköp inom fastighetsnära tjänster

Rapport

Stickprover i processen internt ledningsarbete

Rutin för avtalsuppföljning

Rutin för uppföljning av avtal inom bolagets projektverksamhet implementerades 2018. För att granska följsamhet till denna rutin genomfördes fem stickprov. Stickproven visade på god följsamhet till processen i två fall, mindre avvikelser i två fall och avvikelse i ett fall. Åtgärder har vidtagits för att hantera de avvikelser som uppdagades.

Resultatet påvisar avsevärd förbättring jämfört med 2019 års stickprover, då processen inte hade följts korrekt i något fall.

Rutin för framtagning av beslutsunderlag

Under hösten 2019 reviderade bolaget processen för framtagning av beslutsunderlag och skapade en ny mall för att stötta handläggare i processen. För att granska följsamheten granskades sju beslutsärenden utifrån perspektiven följsamhet till arbetsprocessen och följsamhet till mallen. Dessutom har intervjuer genomförts för att utvärdera hur processen upplevs av handläggarna.

Vad gäller följsamhet till arbetsprocessen fanns inga avvikelser. Vad gäller följsamhet till mallen fanns mindre avvikelser i samtliga sju undersökta underlag. Dessa betraktas dock som godkända då de visade på flexibilitet i användandet av mallen utifrån ärendets art.

Intervjuerna avseende upplevelsen av användandet av mallen och processen kommer att användas för att utveckla processen ytterligare.

Rutin för jäv och bisyssla

Rutinen för dokumentation av jäv och bisyssla är särskilt viktig ur ett förtroendeperspektiv och granskas för att kontrollera bolagets hantering av risken för förekomst av oegentligheter. Stickprover har gjorts på riktighet i förteckningen, hantering av jävssituation och angivande av bisyssla.

Stickproverna påvisade god följsamhet till rutinen. En avvikelse i form av att en anställd helt saknades i förteckningen uppdagades, så hantering av jävssituation kunde inte utredas då den inte fanns angiven. Listan är nu uppdaterad.

Projektmetodik

Granskning av följsamhet till av bolaget implementerad projektmetodik (XLPM) och användning av projektverktyg (Antura). Kontrollen avsåg att ta reda på om projekt och uppdrag befann sig i rätt projektfas i bolagets projektverktyg och att grindbeslut hanteras korrekt. Totalt kontrollerades 38 projekt, där 25 projekt var korrekta och 13 hade någon form av avvikelse från processen.

Följsamheten till metodiken har förbättrats från tidigare års kontroll men det behöver ytterligare åtgärder. Införande av projektekonomi i projektverktyget Antura kommer att ske vid årsskiftet 2020/2021 vilket förväntas förbättra situationen inför nästa års granskning.

Inköp och upphandling

Intern granskning

Interna stickprover har genomförts inom processen för inköp och upphandling utifrån aspekterna *ramavtalstrohet/leverantörstrohet, direktupphandlingar, ramavtalsanvändning och riktighet i leverantörsfakturor*. Totalt 50 stickprover genomfördes i fem bolag under fakturaperioden 1 januari 2020 - 22 april 2020.

Av dessa var 84% korrekta, där inköpen gjorts antingen från en ramavtalsleverantör, en korrekt direktupphandlad leverantör eller efter en annonserad upphandling som Älvstranden genomfört. Ytterligare 6 % avser inköp till konsortier vilka avropas enligt konsortieundantaget.

10% innehöll avvikelser i form av otillåtna direktupphandlingar. De flesta av dessa rör gamla avtal som löper utan slutdatum. I något fall har tjänster köpts av en leverantör trots att det finns ramavtal upphandlat av Göteborgs Stad.

Fördjupad granskning fastighetsnära tjänster

Utifrån de avvikelser som bolaget hittade i sina stickprover 2019 har en fördjupad extern granskning rörande inköp inom fastighetsnära tjänster genomförts. Bolaget ville utreda i vilken mån inköpen genomförts i enlighet med befintliga riktlinjer och regelverk under fakturaperioden januari 2017 – december 2019. Utredningen har uttrönt orsaker till avsteg och också en bedömning av om leverantörsuppföljningen är tillräcklig med avseende på om tjänster/produkter har levererats och till en rimlig kostnad/tidsåtgång. Granskningen visar på brister inom följande områden:

- Fakturor ej specificerade på ett tillräckligt sätt
- Fakturor innehåller ej fullständiga underlag
- Fakturor uppfyller ej krav i enlighet med leverantörsavtal tex timpriser
- Tjänster/material har ej beställts korrekt från ramavtalade leverantörer
- I egna ramavtal saknas text om anti-korruption
- Oklart internt vem som har rätt att godkänna underleverantörer

En stor mängd av felaktigheterna har begåtts av samma individ. Personen ifråga arbetar inte längre kvar i bolaget. En åtgärdsplan för att hantera de uppdagade bristerna har tagits fram.